

Politiek en klimaat bezorgen veehouder werk en zorgen

Twee weken nadat melkveehouder Jef De Schutter een positieve impactscore had ontvangen voor een stevige uitbreiding van zijn 70-koppige melkveestapel, gooide het stikstofarrest roet in het eten. Behalve de politieke onzekerheid geeft ook de klimaatverandering stof tot nadenken.

TEKST JEROM ROZENDAAL

Jef De Schutter (35) trok medio april met zeventig boeren in colonne door de provincie Antwerpen uit protest tegen het stikstofarrest dat de week ervoor uitgesproken was. 'Hierdoor is de sector feitelijk op slot. Dat is vooral pijnlijk voor jonge boeren die willen en vaak ook moeten uitbreiden om een rendabel bedrijf te ontwikkelen', blikt hij terug vanaf zijn bedrijf in Pulle, een deelgemeente van Zandhoven. De Schutter spreekt niet alleen als voorzitter van de Groene Kring Antwerpen, maar ook voor zichzelf. In de maanden voor het arrest had de melkveehouder juist plannen uitgewerkt om zijn melkveestapel te vergroten van 70 naar 120 dieren. 'Schaalvergroting is noodzakelijk om een boterham te kunnen blijven

verdiene, want de kosten stijgen jaar in, jaar uit, terwijl de melkoprangst hetzelfde blijft', geeft De Schutter aan.

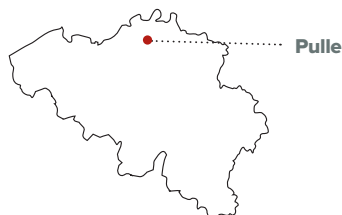
Positieve testresultaten

Door het stikstofarrest kunnen deze plannen voorlopig in de prullenmand. 'Twee weken daarvoor hadden wij juist goed nieuws ontvangen. Uit een impactscore bleek dat onze stikstofemissie na uitbreiding nog steeds onder de kritische waarde lag. Omdat hiermee alle seinen voor een uitbreiding op groen stonden, kwam het stikstofarrest extra hard aan', aldus de melkveehouder, wiens bedrijf aan natuurgebied Binnenbos grenst. Eerder verloor hij al tien hec-

BEDRIJFSPROFIEL

bedrijfsnaam	De Hoeve
plaats	Pulle
eigenaren	broer en zus Jef en Leen De Schutter
aantal melk- en kalfkoeien	70
aantal stuks jongvee	60
bouwplan	23 ha mais, 31 ha gras (waarvan 6 ha weide), 4,5 ha luzerne en 1,5 ha voederbieten
rollend jaargemiddelde	9981, 4,14% vet, 3,62% eiwit

Jef De Schutter

rond de jaarwisseling. ‘Dan zien we wel verder. Gelukkig hebben wij ook de ijsverkoop, waardoor wij een rendabel bedrijf zijn.’

De ijshoeve werd in 1995 door zijn ouders opgestart als aanvulling op de inkomsten uit het melkveebedrijf van toen nog 30 melkkoeien. In de loop der jaren groeide ijssalon De Hoeve, die intussen wordt gerund door zijn zus Leen, uit tot een begrip in de regio. Op zonnige dagen schuiven er tot duizend klanten aan. Zo’n vijf procent van de melkplas gaat naar de ijsproductie, de rest wordt door Milcobel opgehaald. De melk voor ijsproductie wordt rechtstreeks van de DeLaval-melkrobot afgeapt. ‘De melk moet toch gekookt worden. Dan zou het niet logisch zijn als die eerst wordt afgekoeld in de melk-tank’, verklaart De Schutter.

Klimaatscan van ILVO

Het stikstofarrest en andere plannen staan volgens hem in schril contrast met andere prioriteiten van de overheid. ‘Men ziet graag familiebedrijven en korteketenverkoop, maar aan de andere kant maken beleidsplannen een rendabele bedrijfsvoering onmogelijk’, aldus De Schutter, die vindt dat boeren in het maatschappelijk debat vaak onterecht de zwartepiet krijgen toegespeeld voor de klimaatproblemen.

Ondanks deze frustratie vindt hij dat landbouwers wel degelijk hun steentje moeten bijdragen aan het tegengaan van de klimaatopwarming. Onvoorspelbare en extreme weersomstandigheden zijn naast de politieke onzekerheid een andere uitdaging op zijn bedrijf. Het is om deze redenen dat hij meedoet aan het Klimrek-project

tare aan natuurbeheer, wat hij compenseerde door elders land te huren.

De grote jongveestapel van zestig dieren op het Vlaamse bedrijf is een van de tastbare herinneringen aan de uitbreidingsplannen. ‘We hebben de laatste tijd geluk met de geboorte van veel vaarskalveren en met het oog op de uitbreiding heb ik extra jongvee aangehouden’, legt de melkveehouder uit.

Melkrobot en ijs

De Schutter wil de komende maanden afwachten tot de definitieve PAS gevormd wordt, naar verwachting

Opvang Waals jeugdkamp

Alhoewel het bedrijf van Jef De Schutter op meer dan honderd kilometer ligt van de Ardennen, zijn ook hier de gevolgen van de watersnoodramp van medio juli zichtbaar. Hij ontvangt dit jaar voor het eerst een scouting-groep van honderd personen die eigenlijk in de Ardennen hadden moeten kamperen.

‘Door wateroverlast kon dat niet doorgaan’, vertelt de melkveehouder, die niet lang hoefde na te denken toen hem gevraagd werd om een alternatieve weide te voorzien. ‘Ik ben zelf jaren scout geweest en weet hoe het is om maanden toe te leven naar een zomerkamp.’

De veehouder wil in de toekomst minder jongvee aanhouden

De Schutter experimenteert met diepstrooiselboxen

van ILVO, een recent gelanceerd project waarbij de onderzoeksinstituten de ecologische voetafdruk van een melkveebedrijf in kaart brengt en adviezen uitbrengt om het bedrijf klimaatrobuster te maken. ILVO werkt hiervoor samen met het Innovatiesteunpunt van Boerenbond en VITO.

Verlagen afkalfleeftijd

Uit de Klimrek-klimaatscan kwam onder andere naar voren dat de Antwerpenaar met het verlagen van de afkalfleeftijd en het vervangingspercentage wat kan

doen aan zijn ecologische voetafdruk. 'Dit staat al langer op de agenda', beaamt De Schutter, die de afkalfleeftijd op termijn graag wil terugbrengen van 26 naar 24 maanden.

Vruchtbaarheid is daarom een van de aandachtspunten bij de stierkeuze. Ook de melkkoeien scoren met gemiddeld 2,5 inseminaties niet goed, vindt De Schutter. 'Mindere koeien, die na twee pogingen niet drachtig zijn, insemineer ik met brown swiss. Ik heb de indruk dat de koeien dan makkelijker drachtig worden en bovendien heeft het geen impact op de melkgift.'

De koeien worden gemolken met een melkrobot

De melkveehouder houdt een ruwvoorraad van een jaar aan

Na twee inseminaties met holstein kiest De Schutter voor brown swiss

Om de vruchtbaarheid te verbeteren, probeert hij ook wat te sleutelen aan het droogstandsrantsoen om te zorgen voor een hogere drogestofopname tijdens en na de droogstand. 'Door het kleine aantal dieren was het soms moeilijk om gemengd te voeren. Nu gebruik ik mengbalen om ook kleine aantallen dieren een correct rantsoen te kunnen geven', verklaart hij.

Klauwgezondheid verbeteren

Ook klauwgezondheid is een van de fokdoelen van de melkveehouder, die aangeeft regelmatig klauwproblemen te kennen. 'Totdat we de nieuwe melkstal in gebruik namen, stonden de dieren altijd aan de ketting. Hierdoor hebben we nooit veel aandacht besteed aan de klauwen en dat breekt nu op. Ook het feit dat ze niet meer buiten komen, komt de zaak niet ten goede.'

Een verbetering van de vruchtbaarheid en de klauwgezondheid zal volgens De Schutter ook positief bijdragen aan het vervangingspercentage op het bedrijf. Dat ligt nu op 32 procent, maar dat moet volgens de melkveehouder op termijn zeker naar 20 procent. 'Dat betekent dat je minder jongvee hoeft aan te houden en minder voerkosten en mestafzet hebt, waardoor je ecologische voetafdruk verbetert.'

Ook kan hij volgens de onderzoekers van ILVO sleutelen aan zijn krachtvoerantsoen om de methaanuitstoot terug te schroeven. 'Er is geadviseerd om lijnzaad bij te voeren of om koolzaadschroot te gebruiken in plaats van soja. Dat vermindert de enterische emissie van de dieren en de CO₂-uitstoot die met de productie van soja gepaard gaat.'

Een ander aandachtspunt op het bedrijf is het dieselgebruik. 'Dat ligt aan de hoge kant', aldus De Schutter, die benadrukt hier weinig aan te kunnen doen. 'Wij hebben een zeer ongunstige verkaveling en voor sommige percelen, waar bijvoorbeeld het jongvee nu loopt, moeten we een half uur rijden.'

Voer voor heel jaar

De klimaatopwarming stelt de ondernemer voor een aantal uitdagingen. Zo installeerde hij vorig jaar een ventilatiesysteem om hittestress van de dieren te voorkomen. Uit angst voor meer droge zomers houdt hij grote voorraden voer aan. Vijf mais- en graskuilen liggen naast zijn bedrijf en garanderen de voervoorziening op het bedrijf voor een jaar. 'Andere bedrij-

ven hebben een brede weersverzekering. Dit is mijn verzekering', aldus De Schutter.

Terwijl droge zomers de afgelopen jaren zijn maaisopbrengst frustreerden, heeft de waterval dit jaar de kwaliteit van het gras geen goed gedaan. Door het vocht kent het gras een zeer laag drogestofgehalte van 26 procent, wat de boer zegt te merken aan de gehalten in de melk. 'Deze liggen een stuk lager dan vorige maanden.' Ter compensatie voert hij ook nog een restant vierde snede van vorig jaar met een drogestofgehalte van zo'n 50 procent.

Luzerne voor structuur

In het rantsoen van de melkkoeien is ook ruimte voor luzerne, wat De Schutter samen met het gras inkuilt. Alhoewel het gewas ook in droge periodes goede opbrengsten kent, is de landbouwer niet onverdeeld tevreden. 'Er zit minder ruw eiwit in dan in gras en bovendien kun je minder dierlijke meststoffen kwijt op het land (120 versus 250 kilo per hectare, red.).' Om meer toegevoegde waarde te creëren voor het gewas start De Schutter binnenkort met het bijvoeren van opgedroogde luzerne. Dit moet dienen ter vervanging van 400 gram Rumiplus dat hij nu voert. 'Dat zorgt ervoor dat het rantsoen rijker aan structuur wordt, waarbij de herkauwactiviteit wordt gestimuleerd en de pensverzuring wordt bestreden', besluit de melkveehouder. |

Extra foto's online

Meer beelden van het bedrijf van de familie De Schutter zijn te vinden op de website van Veeteelt.

► Fotoserie op veeteelt.nl